

Onderdeel van de cao NU is een sectorale (landelijke) regeling Nevenwerkzaamheden (hierna: regeling) te raadplegen via de website van de VSNU. Ter uitvoering van deze regeling geldt voor de Vrije Universiteit Amsterdam onderstaande werkwijze.

In het geval van nevenwerkzaamheden in de zin van de regeling zijn werknemers en bijzonder hoogleraren verplicht dit vooraf af te melden en moet de leidinggevende toestemmen met het verrichten ervan. Nevenwerkzaamheden zijn betaalde of onbetaalde werkzaamheden voor derden die je in verband met je functie niet zijn opgedragen en ook niet geacht kunnen worden te zijn opgedragen. Er is toestemming van de leidinggevende nodig. Dit geldt ook voor functies als commissaris, bestuurder of venoot van vennootschappen, stichtingen of verenigingen. De nevenwerkzaamheden worden door de VU-medewerker en bijzonder hoogleraar geregistreerd via de self service *Nevenwerkzaamheden melden, wijzigen en stopzetten* op VUnet.

Toelichting op de sectorale regeling Nevenwerkzaamheden

Algemene toelichting

Nederlandse universiteiten hebben drie kerntaken: wetenschappelijk onderzoek verrichten, wetenschappelijk onderwijs verzorgen en wetenschappelijke kennis van waarde maken voor de samenleving. Op die manier dragen universiteiten bij aan de gemeenschap. Voor de laatste kerntaak (valorisatie) zijn nauwe banden tussen universiteiten en commerciële en niet-commerciële maatschappelijke organisaties van belang. Een mogelijke vorm van deze samenwerking is het bekleden van nevenfuncties van wetenschappelijk personeel. Het gaat hierbij om zeer uiteenlopende nevenwerkzaamheden: van lid van de redactie van een tijdschrift of van een adviesraad van een maatschappelijke organisatie tot adviseur van een private onderneming.

Het bekleden van nevenfuncties staat een onafhankelijke en integere wetenschapsbeoefening niet in de weg. Zolang de academische onafhankelijkheid gewaarborgd blijft, zijn universiteiten voorstanders van nevenwerkzaamheden onder universitair personeel. Transparantie over de nevenwerkzaamheden van universitair personeel is hiervoor echter essentieel.

In VSNU-verband hebben de Nederlandse universiteiten de sectorale regeling Nevenwerkzaamheden afgesloten. Eenduidig beleid stimuleert de boodschap dat al het universitair personeel geacht wordt te rapporteren over hun nevenwerkzaamheden en dat hier geen uitzonderingen op bestaan.

De basis voor deze regeling is gelegen in artikel 1.14 van de cao. Deze sectorale regeling en onderstaande werkwijze vervangen de VU-regeling Nevenwerkzaamheden. De sectorale regeling sluit aan bij de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening.

De Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening

Ook de VU heeft zich gecommitteerd aan de op 1 januari 2005¹ van kracht geworden Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, hierna te noemen de Gedragscode, die in VSNU-verband is vastgesteld. De gedragscode beschrijft gewenst gedrag van onderzoekers.

Eén van de principes die in de Gedragscode wordt beschreven is onpartijdigheid. De onderzoeker laat zich bij wetenschappelijke activiteiten uitsluitend door het wetenschappelijk belang leiden waarbij in het geval van medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen ook het patiëntenbelang zorgvuldig wordt meegewogen.

Bij uitwerking van dit principe staat aangegeven:

IV.7 ledere universiteit vermeldt in zijn jaarverslag hoe is omgegaan met het rapporteren van nevenfuncties van zijn werknemers. ledere universiteit registreert de voor de wetenschapsuitoefening relevante nevenfuncties van zijn werknemers. Dit register is bij voorkeur openbaar.

IV.8 ledere aan een universiteit verbonden wetenschapsbeoefenaar stelt een actueel overzicht van zijn nevenfuncties ter beschikking ten behoeve van registratie door de instelling.

¹ De gedragscode is in 2018 herzien. De herziening is niet van invloed geweest op de inhoud van de sectorale regeling Nevenwerkzaamheden. De Nederlandstalige en Engelstalige gedragscode is [hier](#) te vinden.

In 2008 heeft de toenmalige minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen de universiteiten in navolging van de Gedragscode gevraagd te voorzien in een mogelijkheid voor belanghebbende buitenstaanders tot toegankelijke informatie over relevante nevenfuncties van het wetenschappelijk personeel.

De universiteiten, waaronder de VU, hebben hierop toegezegd dat zij informatie over relevante nevenwerkzaamheden zullen aanbieden op hun website via de persoonlijke profielpagina's van hoogleraren en wetenschappelijk onderzoekers.

De Gedragscode is alleen van toepassing op het wetenschappelijk personeel. Het ondersteunend personeel wordt derhalve niet gevraagd de nevenwerkzaamheden te publiceren in een dergelijk openbaar register. De gedragscode spreekt van het begrip nevenfunctie. De sectorale regeling Nevenwerkzaamheden sluit aan bij het begrip nevenwerkzaamheden uit de cao NU.

De sectorale regeling is gebaseerd op volgende uitgangspunten:

1. Het melden van nevenwerkzaamheden en de bespreking daarvan tussen leidinggevende en medewerker is wezenlijk voor een goede balans tussen de vervulling van de universitaire functie en de nevenwerkzaamheden van de medewerker, de transparantie en onpartijdigheid die de VU nastreeft en, voor zover het wetenschappelijk personeel betreft, het bevorderen van in de Gedragscode genoemde beginselen van goede wetenschapsbeoefening.
2. De medewerker is in grote mate zelf verantwoordelijk voor de beoordeling of nevenwerkzaamheden in zijn situatie toelaatbaar zijn. Om discussie achteraf te voorkomen over de toelaatbaarheid is toestemming vooraf noodzakelijk. Hiermee voorkomt men dat al aanvaarde nevenwerkzaamheden alsnog moeten worden beëindigd of andere maatregelen moeten worden getroffen.
3. Het verrichten van nevenwerkzaamheden wordt positief gewaardeerd en verdient toestemming. Als het universitaire werk of de belangen van de VU in het gedrang komen, wordt toestemming geweigerd. Een weigering tot het verlenen van toestemming of het intrekken van de toestemming moet gemotiveerd zijn.

Artikel 1 Definitie

In dit artikel wordt toegelicht wat onder nevenwerkzaamheden moet worden verstaan. Kortgezegd betreft het alle werkzaamheden en activiteiten die een betrokkenen buiten de functie en/of opgedragen taak bij de universiteit verricht.

Hieronder wordt toegelicht welke werkzaamheden behoren tot de functie bij de VU, welke werkzaamheden behoren tot de privésfeer en welke werkzaamheden wel als nevenwerkzaamheden beschouwd worden.

Werkzaamheden behorend bij functie verricht voor derden

Deze werkzaamheden worden verricht onder verantwoordelijkheid van de universiteit zodat uiteraard instemming van de werkgever vereist is en de revenuen voor deze werkzaamheden in de meeste gevallen de universiteit toekomen. Los van de vraag wie het initiatief tot het verrichten van de activiteit heeft genomen, bepaalt uiteindelijk de werkgever of een werkzaamheid al dan niet onder verantwoordelijkheid van de universiteit wordt verricht.

Functioneel werk voor derden omvat zowel activiteiten die tegen een kostendekkend tarief aan derden worden aangeboden (bij voorbeeld: derdegeldstroomonderzoek, extracurriculair onderwijs, dienstverlening aan derden) als activiteiten waarvoor geen (kostendekkende) vergoeding wordt verstrekt (bij voorbeeld deelname aan een visitatiecommissie).

Voor zover de functionele werkzaamheden voor derden worden uitgeoefend door wetenschappelijk personeel, gebeurt dit met inachtneming van de professionele autonomie en de academische vrijheid in overeenstemming, respectievelijk onder supervisie van een lid van de wetenschappelijke staf, zoals is verwoord in de Gedragscode.

Activiteiten in de privésfeer

Dit zijn activiteiten waarvan evident is dat ze het belang van de universiteit niet raken en die ook verder geen invloed hebben op het functioneren van de werknemer in zijn arbeidsrelatie met de universiteit hoeven niet gemeld te worden. Zie de toelichting bij artikel 5.

Nevenwerkzaamheden

Onder *nevenwerkzaamheden* worden wel verstaan de overige door een medewerker van de universiteit verrichte activiteiten voor derden, echter niet in zijn hoedanigheid van werknemer en niet in de pure privésfeer. Anders geformuleerd: nevenwerkzaamheden omvat de activiteiten voor derden die geen functionele werkzaamheden zijn, die niet onder verantwoordelijkheid van de universiteit vallen en door de betrokken werknemer "naast" zijn universitaire functie worden verricht. Voorbeelden hiervan zijn: optreden als docent bij derden, participeren in een onderzoeksproject bij derden, vervullen van een adviseurschap

bij een externe organisatie of het lidmaatschap van een adviescommissie, werkzaam zijn als zelfstandig ondernemer of beroepsbeoefenaar en dergelijke.

In sommige gevallen is evident of een bepaalde werkzaamheid functioneel werk, nevenwerk of een activiteit in de privésfeer is. In andere gevallen is dit echter niet op voorhand duidelijk. Daarom zal altijd een beoordeling moeten plaatshebben door de werkgever. Indien de werkgever de activiteit voor derden niet aanmerkt als functionele werkzaamheid of een tot de privésfeer behorende activiteit, is sprake van nevenwerkzaamheden waarop de regeling van toepassing is.

Artikel 2 Betrokkene

De regeling is van toepassing op alle werknemers en bijzonder hoogleraren (die in de regel via een gastvrijheidsverlening verbonden zijn aan de VU). Dit betekent dat als de hoofdtak elders is, zoals bij een bijzonder hoogleraar het geval is, deze hoofdtak onder de regeling Nevenwerkzaamheden valt.

Artikel 3 Neveninkomsten

Onder neveninkomsten wordt beloning voor de nevenwerkzaamheden, maar ook uitgestelde inkomsten of financiële belangen verstaan.

Artikel 4 Melden

Betrokkenen zijn verplicht om alle nevenwerkzaamheden te melden voorafgaand aan het dienstverband. Bij de indiensttreding en tijdens het dienstverband bestaat de verplichting om nevenwerkzaamheden (waaronder wijziging en beëindiging) te melden via de self service *Nevenwerkzaamheden melden, wijzigen en stopzetten*. Hierop geldt alleen een uitzondering voor de situatie zoals beschreven in artikel 5. Zie voor de meldingsprocedure artikel 14.

Artikel 5 Geen meldplicht

Meldingsplicht geldt niet in geval van activiteiten in de privésfeer waarvan evident is dat ze het belang van de universiteit niet raken en die ook verder geen invloed hebben op het functioneren van de werknemer in zijn arbeidsrelatie met de universiteit, zoals in het algemeen het bestuurslidmaatschap van een sport- of wijkvereniging. Daarentegen kan bijvoorbeeld bestuurswerk bij een organisatie die gerelateerd is aan onderwijs en onderzoek risico op belangenverstremming meebrengen, zodat hiervoor toestemming moet worden gevraagd.

Artikel 6 Verklaring geen nevenwerkzaamheden

Betrokkenen die bij indiensttreding of bij gastvrijheidsverlening in geval van bijzonder hoogleraren geen nevenwerkzaamheden verrichten in de zin van deze regeling of nevenwerkzaamheden verrichten die niet gemeld hoeven te worden (zie artikel 5) verklaren dit tijdens het administratieve indiensttredingsproces.

Artikel 7 Dienstverband 6 maanden of korter

Bij de VU bestaat ook de plicht tot melding van nevenwerkzaamheden bij een dienstverband of in geval van bijzonder hoogleraar bij diens gastvrijheid van 6 maanden of korter.

Artikel 8 Voorafgaande toestemming

Nevenwerkzaamheden mogen pas worden verricht nadat de werkgever toestemming heeft verleend. Hierop geldt alleen een uitzondering in het geval van artikel 5.

Artikel 9 en 10 Toestemming

De werkgever beoordeelt de toelaatbaarheid van de door de werknemer gewenste nevenwerkzaamheden. Uitgangspunt is dat toestemming voor het verrichten van nevenwerkzaamheden wordt verleend, tenzij de organisatiebelangen worden geschaad.

De formele bevoegdheid tot het al dan niet verlenen van toestemming ligt voor hoogleraren en het wetenschappelijk personeel bij de decaan van de faculteit. Voor ondersteunend personeel ligt de formele bevoegdheid bij de directeuren bedrijfsvoering en de directeuren van dienst. Deze bevoegdheid tot het verlenen van toestemming zal in de meeste gevallen worden gedelegeerd aan de direct leidinggevende van de medewerker (degene die met de medewerker de jaargesprekken voert), waarbij de decaan, de directeur bedrijfsvoering of directeur van dienst op de hoogte worden gesteld van het toestemmingsbesluit.

Wanneer toestemming wordt verleend worden naast de gegevens op de persoonlijke profielpagina (zie artikel 15 en 16) in het digitale personeelsdossier van de werknemer eveneens vastgelegd:

- functie
- naam, plaats en land van de instantie waar het werk wordt verricht
- of er sprake is van honorering of (uitgestelde) financiële belangen of niet

- of toestemming is verleend voor het verrichten van de werkzaamheid in universitaire werktijd, op basis van een compensatieregeling
- of toestemming is verleend voor het gebruik van universitaire voorzieningen en eventueel, welke vergoedingsregeling daarvoor is getroffen
- de voorwaarden en beperkingen die aan de toestemming zijn verbonden
- of in geval van het verrichten van functionele werkzaamheden voor derden voor de werknemer een specifieke beloningsregeling is getroffen
- akkoordverklaring van publicatie van relevante nevenwerkzaamheden op de persoonlijke webpagina

Artikel 11 Organisatiebelang

Wanneer het verrichten van de organisatiebelangen van de VU mogelijk schaadt, wordt geen toestemming verleend. Of de belangen van de VU geschaad kunnen worden geschiedt tegen de achtergrond van de volgende toetsingsvragen:

- vallen de activiteiten buiten het takenpakket van de universiteit en de werknemer (inclusief de reguliere derdegeldstroomactiviteiten)?
- wat zijn de (mogelijke) consequenties voor het functioneren van de werknemer in zijn universitaire functie?
- welke universitaire belangen worden gediend dan wel geschaad door de activiteiten en zo ook: is hier een mogelijk wetenschappelijke integriteitrisico in het geding?

De toetsing geschiedt aan de hand van de volgende criteria:

a. verenigbaar of onverenigbaar

Voordat toestemming wordt verleend wordt vastgesteld dat:

- de nevenwerkzaamheden niet onverenigbaar zijn met de universitaire functie
- de nevenwerkzaamheden niet leiden tot ongewenste concurrentie en niet anderszins conflicteren met het universitaire belang

b. in of buiten werktijd

Een ieder wordt geacht in werktijd de uit zijn functie voortvloeiende taken te verrichten. De werkgever geeft dan ook alleen toestemming voor het verrichten van nevenwerkzaamheden als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de nevenwerkzaamheden worden niet in werktijd verricht, tenzij een adequate regeling is getroffen voor compensatie van de uren waarover de werknemer uit hoofde van zijn dienstverband met de universiteit inkomsten geniet
- de nevenwerkzaamheden gaan niet ten koste van de functie-uitoefening aan de universiteit

De nevenwerkzaamheden worden buiten werktijd verricht indien deze plaatshebben:

- buiten de voor de werknemer geldende reguliere werktijd: 's avonds en op dagen dat de werknemer vrijaf geniet (weekeinden, compensatiedagen, verlofdagen, vakantiedagen, dagen die buiten de werktijdregeling van een deeltijds aangestelde werknemer vallen)
- binnen de voor de werknemer geldende reguliere werktijd, maar deze krachtens een (schriftelijke) afspraak tussen de werknemer en zijn leidinggevende in voldoende mate buiten werktijd wordt gecompenseerd

Onder omstandigheden kan ook toestemming worden verleend voor het verrichten van nevenwerkzaamheden binnen werktijd. Er kunnen in dat geval zo nodig aanvullende afspraken worden gemaakt over het al dan niet verlenen van buitengewoon verlof. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

c. gebruik van voorzieningen

Het is de werknemer niet toegestaan om bij het verrichten van nevenwerkzaamheden gebruik te maken van universitaire voorzieningen, tenzij hierover nadere afspraken zijn gemaakt. In het laatste geval kunnen de kosten van voorzieningen waarvan de werknemer gebruik heeft gemaakt aan de werknemer in rekening worden gebracht.

Artikel 12 Toestemming onder voorwaarden

Voor het verlenen van toestemming, worden een of meerdere voorwaarden gesteld. Voor alle VU-wetenschappers (inclusief hoogleraren en bijzonder hoogleraren) geldt dat ingestemd wordt met publicatie van de nevenwerkzaamheden op de persoonlijke profielpagina (zie artikel 15).

In specifieke situaties kunnen ook andere voorwaarden worden gesteld. In de regeling worden de volgende voorbeelden genoemd:

- verrekening van inkomsten

- vermindering van de werktijdumfang
- verrekening van vakantie-uren
- een aan de VU te betalen vergoeding indien gebruik wordt gemaakt van faciliteiten of capaciteit van de VU

Artikel 13 Intrekken toestemming

Het kan zo zijn dat er een noodzaak ontstaat om een verleende toestemming in te trekken. Deze noodzaak kan ontstaan door wijziging van de omstandigheden of inzicht of wanneer de gestelde voorwaarden worden overtreden. De intrekking moet gemotiveerd worden door de decaan of directeur van dienst.

Artikel 14 Procedure melding en registratie

De werknemer is gehouden voor al de nevenwerkzaamheden die hij wil gaan verrichten het volgende te overleggen:

- a. een omschrijving van de nevenwerkzaamheden
- b. naam, adres en land van de instantie waarvoor de nevenwerkzaamheden worden verricht
- c. de geschatte aanvang en duur van de nevenwerkzaamheden
- d. de geschatte omvang van de nevenwerkzaamheden
- e. het wel of niet ontvangen van een honorering voor de nevenwerkzaamheden
- f. of en zo ja in hoeverre de nevenwerkzaamheden binnen de voor de werknemer geldende werktijd worden verricht
- g. of en zo ja in hoeverre de nevenwerkzaamheden beslag leggen op universitaire voorzieningen
- h. of de werknemer instemt met publicatie van de voor zijn functie relevante nevenwerkzaamheden op de persoonlijke profielpagina (alleen voor wetenschappers)

Het is van belang dat om voorafgaand en tijdens deze procedure in gesprek te treden met de werknemer ten behoeve van toelichting en afstemming.

Artikel 15 en 16 Vastlegging en publicatie

In het digitale personeelsdossier worden de gemelde nevenwerkzaamheden geregistreerd.

De gegevens omtrent de aard van de nevenwerkzaamheden en de instantie voor wie het wordt verricht zijn in lijn met de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening in principe openbaar toegankelijk via de persoonlijke profielpagina van de betreffende wetenschapper op de facultaire website, tenzij het College van Bestuur anders beslist.

Gelet op de Wet Bescherming Persoonsgegevens dient de werknemer evenwel toestemming te geven tot de openbaarmaking van deze gegevens op de persoonlijke profielpagina. Hier zal dan ook naar gevraagd worden bij registratie via de self service *Nevenwerkzaamheden melden, wijzigen en stopzetten*. Om te voorkomen dat een werknemer het beleid van de VU doorkruist door deze toestemming te weigeren, is instemming tot openbaarmaking voorwaarde voor de toestemming tot het verrichten van nevenwerkzaamheden.

Onder omstandigheden kan de werknemer wegens zwaarwegende redenen toestemming krijgen bepaalde relevante nevenwerkzaamheden niet op de persoonlijke profielpagina te vermelden. Het gaat hier om uitzonderlijke gevallen die bijvoorbeeld leiden tot veiligheidsrisico's voor de betreffende medewerker, ook in de persoonlijke levenssfeer. Wordt besloten tot het niet vermelden van nevenwerkzaamheden, dan is hiervoor akkoord van de decaan nodig, die op zijn beurt het College van Bestuur hiervan gemotiveerd op de hoogte brengt.

In de regeling is opgenomen dat alleen de voor de functie relevante nevenwerkzaamheden worden vermeld. Nevenwerkzaamheden die op geen enkele wijze in verband staan met de functie van de wetenschapper hoeven derhalve niet op de persoonlijke profielpagina te worden opgenomen.

Op de persoonlijke profielpagina worden de volgende gegevens geregistreerd:

- naam van betrokkene
- aard van de relevante nevenwerkzaamheden
- zakelijke gegevens van de instantie waarvoor nevenwerkzaamheden worden verricht
- functienaam bij de externe instantie

Behalve nevenwerkzaamheden in de zin van deze regeling leent de persoonlijke profielpagina zich ook voor vastlegging van een andere categorie van werkzaamheden waarvan de in de Gedragscode beoogde transparantie met zich mee kan brengen dat het gewenst is deze openbaar bekend te maken. De reden hiervan is dat zulke functies aanleiding kunnen zijn tot de mogelijkheid van verstrengeling van belangen. Het gaat om functionele werkzaamheden voor derden, indien die een structureel of meerjarig karakter

hebben en op die wijze in een verbondenheid aan een bepaalde opdrachtgever kunnen resulteren (bijvoorbeeld in het kader van een samenwerkingsverband met een externe partij). Het is in deze gevallen aan de werkgever om te beslissen tot opname van deze gegevens op de persoonlijke profielpagina.

De werknemer kan op zijn persoonlijke profielpagina, naast de automatisch gepubliceerde nevenwerkzaamheden, aanvullende activiteiten of functionele werkzaamheden vermelden, zoals lidmaatschap van een redactie van een tijdschrift of lidmaatschap van een wetenschappelijk adviesorgaan.

De werknemer wordt in het jaargesprek gevraagd of zijn geregistreerde nevenwerkzaamheden en de gegevens op zijn persoonlijke profielpagina nog correct en up-to-date zijn. De werknemer is vervolgens zelf verantwoordelijk voor eventuele aanpassing daarvan via de self service *Nevenwerkzaamheden melden, wijzigen en stopzetten*.

Artikel 17 Beslissing

Binnen 6 weken ontvangt de werknemer het besluit. Wanneer geen toestemming wordt verleend, wordt dit gemotiveerd.

Artikel 18 Sancties

Indien betrokkenen nevenwerkzaamheden zonder toestemming verrichten of zich niet aan de voorwaarden of aan andere bepalingen uit de regeling houden, kunnen er maatregelen getroffen worden met voor werknemers ontslag als zwaarste mogelijkheid.

Artikel 19 Jaar- en beoordelingsgesprek

Het verrichten van nevenwerkzaamheden wordt, naast de uitoefening van de universitaire functie, periodiek door de direct leidinggevende geëvalueerd tijdens het jaargesprek of eerder als daar een bepaalde aanleiding voor is. Daarbij wordt tevens gekeken of de bij de werkgever bekende en geregistreerde gegevens nog juist en volledig zijn. De evaluatie kan ertoe leiden dat een eenmaal verleende toestemming wordt herzien of ingetrokken.

Met een bijzonder hoogleraar wordt formeel geen jaar- en beoordelingsgesprek gevoerd. Hij ontvangt daarom één keer per jaar een notificatie met de oproep om te controleren of zijn geregistreerde nevenwerkzaamheden nog actueel en volledig zijn.

Artikel 20 Rapportage

De VU houdt de registratie van nevenwerkzaamheden van hoogleraren en bijzonder hoogleraren bij. In de 4-maandelijkse HRM KPI/managementrapportage wordt aan de faculteitsbesturen van alle faculteiten gerapporteerd welk percentage van hun hoogleraren en bijzonder hoogleraren nevenwerkzaamheden heeft geregistreerd (wel/niet). Daarbij wordt tevens aangegeven welk percentage daarvan heeft aangegeven nevenwerkzaamheden te hebben en deze daadwerkelijk ook heeft geregistreerd via de self service *Nevenwerkzaamheden melden, wijzigen en stopzetten*. In het College van Bestuur en het College van Decanen wordt de rapportage twee keer per jaar besproken.

Artikel 21

Met artikel 1.14 van de cao als basis is de sectorale (landelijke) regeling Nevenwerkzaamheden afgesproken. Deze regeling is onderdeel van de cao. Deze werkwijze vervangt per 1 januari 2018 de VU-regeling Nevenwerkzaamheden, zoals laatstelijk vastgesteld bij besluit van het College van Bestuur d.d. 31 augustus 2009.